

Mikolajice

Kraj: Moravskoslezský

Správní obvod: Opava

Nadmořská výška: 354 m n. m.

Počet obyvatel: 298

Adresa URL: www.mikolajice.cz

Okres: Opava

GPS souřadnice: 49.877161N, 17.793318E

První pís. zmínka: 1389 (635 let)

PSČ: 747 84

Historie obce Mikolajice

O Mikolajicích se nejdříve píše latinsky jako o „Nicolouicz“ v lenní knize olomouckého biskupa. V roce 1389 je uváděn Ota Stoš z Bránice jako vlastník 2 částí Mikolajic, které tehdy byly lénem olomouckého biskupa v osoblážském obvodu.

Dalším majitelem Mikolajic byl Bernard z Vikštejna. 1. 3. 1391 byl naposledy zmíněn v písemných pramenech - tehdy ho biskupský hejtman Jindřich z Fulštejna pohnal k manskému soudu ze všech lén, která držel pod biskupem.

Od r. 1408 patřily Mikolajice ke štáblovskému lennímu statku, který tehdy spravoval Jan z Liptáně.

21. 8. 1451 přijal léno Štáblovice a Mikolajice, totiž manský dvůr s příslušenstvím, pan Jiří ze Štáblovic.

Po smrti Jiřího ze Štáblovic, který zůstal bezdětný, připadly Mikolajice biskupovi Profasiusovi a ten je dal jako léno se vším příslušenstvím i s poddanými 19. 3. 1460 hofrychtáři Tomášovi z Kovalovic.

V arcibiskupském archivu v Kroměříži je v manských deskách zapsán jako další držitel „tvrze a vsi Štáblovice s dvorem poplužným a vsi Mikulajovice i se vším a všelijakým příslušenstvím“ Pavel Štáblovský ze Zdiaru. 29. 12. 1528 přijal manství pro sebe a své mladší bratry Jana a Václava a učinil povinnost manské věrnosti.

Roku 1542 Jan Vlk z Konechlumí přijal léno na tvrz a ves Slavkov, na ves Uhlířov, na tvrz a ves Štáblovice s dvorem poplužným a na ves Mikulajovice.

Ale už roku 1558 musel jeho dědic Václav Vlk odevzdat po manském soudu v Kroměříži manský statek tzn. tvrz a ves s dvorem Štáblovice a ves Mikulajovice Kašparu mladšímu Rotnberkovi z Ketře.

Štáblovice a Mikolajice příslušely ke statku slavkovskému a obyvatelé těchto vesnic robotovali na slavkovském dvoru. Byli povinni 2 a půl dne v týdnu na slavkovských polích orat a stříhat ovce - přitom měli dostávat slušně najíst a napít. Kdyby nějaký rok na slavkovském dvoře neměli ovce, které bylo nutné stříhat, musel dát každý obyvatel Štáblovic a Mikolajic místo odvedené práce po jedné huse.

Roku 1579 přijal Kašpar Rotnberk z Ketře a na Štáblovicích na zámku Kroměříž od olomouckého biskupa Stanislava Pavlovského léno na tvrz, dvůr, vaření piva a ves Štáblovice a ves Mikulajovice s rybníky, lesy a háji.

Dalším držitelem Štáblovic a Mikolajic se stal roku 1619 rytíř Jiří Rotnberk z Ketře a z Drslavic, který nebyl katolík. Měl 56 poddaných a byl povinnen na výzvu zemských moravských stavů vypravit „1 zbrojného koně na obranu země i ze země ven za hranice“ (o počtu vypravených koní rozhodovala cena statku - měl-li statek cenu 20 tisíc kop grošů musel pán statku vypravit 1 koně a podle počtu těchto koní s ozbrojeným jezdce byla také vyměřována roční zemská berně).

Roku 1624 Jiří Rotnberk zemřel a jeho majetek připadl synovi Jindřichu Rotnberkovi. Jindřich zůstal po otci protestantem, ale jeho matka a vdova paní Ludmila Štírnáská ze Štíru přijala po smrti svého manžela znovu katolické náboženství.

V době třicetileté války, která byla velkým mocensko-náboženským konfliktem, se v roce 1629 dostavila do Opavy císařská komise, která vyšetřovala provinění v tzv. dánské rebelii (po vpádu dánských vojsk na Moravu a do Čech se někteří čeští páni přidali na stranu dánských protestantů, kteří však byli nakonec poraženi císařským vojskem). Obviněným zemanům byly uloženy pokuty od 50 do 9 000 tolarů. Větší díl drobné šlechty byl úplně ozebračen. Statky těch, kteří mezitím zemřeli nebo utekli ze země propadly konfiskaci. Jindřich Rotnberk se nechtěl vzdát své protestantské víry a uprchl před násilnou habsburskou rekatolizací. Kardinál Dietrichstein, který už nechtěl trpět mezi svými many protestanty, konfiskaci majetku Jindřicha Rotnberka potvrdil a Štáblovice a Mikolajice část daroval, část prodal za 16 000 tolarů urozenému panu Martinovi Samogymu (Simogy, Samogy).

Za třicetileté války české země hodně trpěly nejen cizími (dánskými, švédskými) vojsky.

Císařské vojsko Fridricha II. řádilo r. 1632 také v Otčích, Štáblovicích a Mikolajicích. Plných 16 neděl rejtarský pluk, který byl na ležení v Otčích plundroval jmenované vesnice a císařští zabrali obilí, dobytek, šaty a nářadí. Olomoucký kardinál Dietrichstein pravil, že „mezi císařskými a nepřitelem je jen ten rozdíl, že nepřítel alespoň polovinu zaplatí co vezme, kdežto císařští vše skořistí“.

Zajímavé jsou informace arcibiskupského archivu v Kroměříži, který obsahuje konkrétní jména obyvatel manských vesnic. A tak se např. můžeme dovědět, že roku 1666 žili v Mikolajicích sedláci Toman Beneš, Marek Bruntálský, Válek Kapusta, Václav Kuzník a Adam Valtic, a zahradníci Jan Sládek a Pavel Tesař. Sedláci platili činži svému manovi a každý sedlák a zahradník dával manovi taky část své úrody (oves). V Mikolajicích byl také tkadlec plátna a hajný Ondřej Sládek, který kromě hlídání lesů a luk měl povinnost stejně jako mikolajický fojt Toman Beneš stát nad pracovníky (hlídat je při robotě na statku).

Arcibiskupský archiv obsahuje také inventář štáblovského statku a k němu příslušné vesnice Mikolajice ze 60. let 17. století. Tehdy měly Štáblovice a Mikolajice celkem: 10 rybníků, 1 vystavěnou kamennou ovčárnu a 1 chmelnici. Ve vesnicích bylo 12 sedláků i s fojtem, 4 zahradníci povinni robotou, 1 kovář a 1 mlynář.

Zámecký archiv ve Štáblovicích se také poměrně často zabývá spory o hranice mezi obyvateli Mikolajic a Životic. Např. r. 1671 si Sigfried a Ludvík, bratři z Leskuraultu, stěžují na obyvatele Životic, že násilně vpadli na mikolajické louky a pole a že jim Životičtí vzali dobytek. Bratři žádali přisedlíčího manského práva Hartviga Erdmana z Eichendorfu o porovnání sporu.

Roku 1680 císař Leopold nařizuje patentem, aby se poddaní se svými stížnostmi proti vrchnosti neobraceli přímo k němu, ale ke krajskému úřadu, který věc vyšetří a podle potřeby podá o ní zprávu císaři. Ale protože neshody mezi vrchností a poddanými hodně pocházely z privilegií, císař vyhlásil za neplatná všechna taková privilegia poddaných, která jim byla udělena před rebelií v roce 1618 a nebyla později potvrzena.

Z archivu se dovíme o další rozepři vesnic Životice a Mikolajice. Spor byl veden mezi Sigfriedem Janem z Leskuraultu a na Štáblovicích a Mikolajicích a Petrem Leopoldem Orlíkem, svobodným pánem z Laziska a na Životicích. Jednalo se o „neoprávněné násilnosti“, které teprve nová komise pod vedením olomouckého biskupa knížete Karla z Liechtensteinu porovnala 8. října 1687.

14. května 1703 přijal manství další dědic z Leskuraultu téhož jména: Siegfried Jan, svobodný pán z

Lescuraultu.

Mikolajice byla vždy malá, čistě česká obec. Po bitvě na Bílé hoře r. 1620 a potom následné katolizaci všech habsburských držav je jasné, že obyvatelé obce byli katolického vyznání.

Roku 1900 měly Mikolajice už 403 obyvatel a 59 domů. Byla to vždy zemědělská obec, ve které bylo r. 1900 napočítáno 725 ha hospodářské půdy (357 ha pole, 277 ha lesy, 66 ha louky, 17 ha pastivny, 8 ha zahradní půdy), 41 koňů, 260 kusů skotu, 92 kusů vepřů a 33 kusů obcí.

Obecná škola byla založena r. 1866, spolek hasičů rok 1879.

Mikolajice byly osvobozeny 5. 5. 1945.

